

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

52. Siccitas coeli Christianis imp[...]tatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

præterquam quod deformis est nuda crinium structura; etiam caput aperire vile habetur, & rutticum. Hanc à Paulo quinto Trigaultius, facultatem breui diplomate reportauit anno 1615, vigesimo Martij à sacris quæstionibus condito. Verum ea lege ne vulgari pileo vterentur, sed quo soliti essent in sacris pulpitis: aut qui alioqui haberet aliquid maieftatis. Postremo nostris indulfit Pontifex vt idiomate Sinenfi diuinos codices redderent, non plebeio illo, & omnibus noto, sed Literatis peculiari, & proprio, tamque diligenter, & religiosè non modo vt sensuum interpretatio textui, sed verba etiam quoad fieri posset responderent. Verum qui præerant, opus haud ita necessarium laboris tamen adeò lubrici, diuturni, & ardui Patrum nemini credendum iudicantur quantumuis in ea Literatorum lingua plus annis triginta versato, imò quod Sinenfibus dabatur ad sacros ordines promouendis vt possent eodem sermone ad aram vti, administrare sacramenta, & pensum officij Ecclesiastici persoluere, non constat vnquam reipsa vsurpatum; his ad initium anni 1620. narratis, qui nouum imperio Regem dedit priusquam de illo, & conuersione Reipublicæ agamus, reuifendus est nobis in Cocincina Buzomius illius conditor expeditionis, quem illic ante quinquennium, magnas gerentem expectationes reliquimus.

Ac principio quidem fluebant illi omnia ex voto magnis ethnicorum accessionibus ad Christum, formabátque is suos Neophytos ad eam animi & morum sanctitatem quæ esse aliis censura posset. Et erat hæc odij euulsa, quo illum tacitè prosequerentur Onfaij sacrificuli idolorum, post fundata præcipuè templa duo, quibus construendis larga Christianorum magnificentia, & in frequentandis egregia pietas eorum oculos acerbè perstrinxit. Sed eorum furorem occultum premebat Buzonij gratia apud Regem, qui aduentem non modo humaniter & honorificè, verbis, & muneribus ornat, sed amplam illi fecerat potestatem, Christum prædicandi ædificandi templa, Christianorum numerum absque numero augendi. Quibus Macai auditis mittitur qui ea exploret; additur eunti Sacerdos alius Franciscus Pinna operam ibidem Buzomio iuncturus. Pinna secundus, & florens ad animarum salutem aditus primis diebus mirificè blanditur, sed tanta paulò post tempestas ingruit, vt tantum non perderet funditus quicquid antea partum erat. Cocincinam quod pridem scripsimus, vt ^{51.} Egyptum Nilus, statè quotannis ingentes pluuiæ, & fluminum ex iis immensæ restagnationes, vbertim fœcundant. Verum huius æui annus decimus septimus, pertinacissimo sereno, ita eam sefellit expectationem, vt ne stilla quidem, cælo velut irato & æneo flueret, exclusaque serendi copia, certoti regno instaret fames. Huic auertendæ, cum sacris nefandis, fatigatos Deos, cælumque Bonzij non mollirent, mali causam inter se, non errantem naturam, aut elementa deuia esse statuerunt, sed scelus, cuius spreta, deserta, proffigata, patriorum Deorum maiestas poenam repeteret; proin nullo eos posse piaculo efficacius placari quàm Patrum.

sanguine, qui legem inuheret horum magistrum sacrilegiorum. Sed quod
mitius ageretur, & Rege inoffenso cui erat Bōzomius in paucis gratiorum,
rem esse per populum tentandam annonæ desperatione incipientem iam
furere. Concitatus itaque populus fremere, concurrere ad fores pala-
tij, vociferari magnis clamoribus & Patrum exilium flagitare, ad pla-
candam eorum expulsionem deorum iram; & Regi repetitis nuntiis tur-
bas discutere conanti repetito & ipsi ululatu, minari sibi violentas ma-
nus, nisi annueret, sibi enim esse tolerabilius voluntario laqueo semel
interire quàm fame diuturna quotidie: denique Regem expugnantem,
Patres humanissimè per suos admonet, si se diligenter ut eos ipse vicis-
sim amabat, redderent hanc suo amori vicem, necessitati cederent tan-
tisper, post biennium redirent; se libentissimè illos recepturum, nec
fieri aliud in præsens potuit ne infanienti vulgò obiiceretur Regis
caput.

Portum adeunt, discessum parant, nauim quærunt, sed frustra.
Aliquantò prius omnes abierant, & stabant tunc venti lege immobi-
li quadrimestres, vela facturis planè contrarij. Hac tamen Patrum
comparatione ad discessum placatus populus, perinde ab iis me-
tuere desuit ut si extra Cocincinam essent. Hæserunt interea inter vi-
gulta lacunosa, & aquis residibus putrida, ex quo factum ut soli
paludosi, & cœli ætuosissimi afflatu omnes ad mortem ægotarent,
nec vllis precibus exorari se passi sunt ethnici ut curandi in urbem refer-
rentur, imo apud illos Christiani partitis horis excubant, ne quod
maximè timebatur eorum obitum ferro præuenterent ethnici: quo tem-
pore duo contigere quæ acerbissimo dolore, Patrum auxere miserias.
Alterum prospectus flammarum quibus templum Turoni ardebat,
Bonziarum suasu à plebe incensum. Alterum inductæ magicis can-
tibus pluuiæ sacrilegum, & detestandum miraculum Osaij cuiusdam
meritis attributum, prodibat is sua ex eremo ut cruciabilis vitæ
suæ ostentatione vulgi captaret admirationem; fortassis etiam, in-
signem gloriam adepturus, si quod Bonzij omnes, piaculis omnibus,
votisque in cassum contenderant ipse vno verbo, imperans, magis
quam impetrans de cœlo extorqueret. Conscendit ergo dicta die in
montem populo comitante, suas immurmurat impias cantiones, stipatur
cœlum grauidis nubibus, eaque mox copia pluit quæ vitandæ fami-
abundè succurreret: hinc omnes certatim acclamare, vestes & vestigia
lambere, triumphantem in urbem inducere. Rex ipse secum habere vo-
luit inquilinum, & regali munificentia exceperit, insultantibus ethnicis
Christianorum imbecillitati, qui ab suo illo cœli Domino quem Pa-
tres iactabant Deorum omnium potentem; aquæ guttam non valui-
sent exprimere, Onsaiu vir sanctus pluuiæ affluentem dicto citius exo-
rata regnum vniuersum recreasset. Quæ sibi toties exprobrari cum
Christiani ægrè indignantèrque ferrent, matrona præcipuè in illa
Ecclesia virtutis dolentes consolata, prædixit non diu fore cum pro-
deretur

53.
Magus plu-
uiam ciet.